

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1995

Vyhlásené: 17.08.1995 Časová verzia predpisu účinná od: 01.09.1995 do: 31.12.1998

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

173

VYHLÁŠKA

Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

z 28. júla 1995

o zabezpečovaní záchranných, lokalizačných a likvidačných prác

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky podľa § 36 ods. 2 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva ustanovuje:

§ 1

Predmet úpravy

Touto vyhláškou sa upravujú podrobnosti na zabezpečovanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác v prípade vzniku mimoriadnej udalosti v mieri aj za brannej pohotovosti štátu.

§ 2

Všeobecné ustanovenia

(1) Územie postihnuté mimoriadnou udalosťou¹⁾ je charakterizované

- a) väčším počtom postihnutých osôb, ktoré sú bez prístrešia, základných životných potrieb, šokované, zranené alebo usmrtené,
- b) zničením a rozrušením obytných a hospodárskych budov, priemyselných objektov, dopravných prostriedkov a zariadení,
- c) poškodením rozvodných sietí²⁾ a ich zariadení,
- d) zaplavením rozsiahleho územia,
- e) vznietením horľavých predmetov a látok s možnosťou vzniku veľkých požiarov a výbuchov,
- f) rádioaktívnym alebo chemickým zamorením osôb, ovzdušia, terénu, budov, potravín a vody,
- g) vznikom rozsiahlych infekčných ochorení ohrozujúcich život osôb alebo domácich zvierat,
- h) zničením alebo rozrušením poľnohospodárskych a lesných porastov a pôdy,
- i) zavalením ulíc a pozemných komunikácií,
- j) celkovým narušením chodu života a výroby.

(2) Klasifikácia jednotlivých mimoriadnych udalostí a rozsah záchranných, lokalizačných a likvidačných prác sú uvedené v prílohe č. 1 tejto vyhlášky.

(3) Analýzu územia okresu³⁾ z hľadiska možných účinkov mimoriadnych udalostí vypracúva okresný úrad v spolupráci s vybranými vedúcimi objektov.

§ 3**Etapy záchranných, lokalizačných a likvidačných prác**

(1) Záchranné, lokalizačné a likvidačné práce sa uskutočňujú po etapách. Etapa je vymedzený úsek činností účelne členených podľa ich postupného vykonávania, pričom

- a) etapa záchranných prác zahŕňa súbor činností, ktorých cieľom je najmä vyslobodenie postihnutých osôb, poskytnutie prvej pomoci, záchrana života, zdravia a majetku, ich odsun mimo priestoru postihnutého mimoriadnou udalosťou,
- b) etapa lokalizačných prác zahŕňa súbor činností, ktorých cieľom je zamedziť pôsobeniu a šíreniu následkov mimoriadnej udalosti,
- c) etapa likvidačných prác zahŕňa súbor činností potrebných na optimálne odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.

(2) Súbory činností jednotlivých etáp záchranných, lokalizačných a likvidačných prác sú uvedené v prílohe č. 2 tejto vyhlášky. Rozsah záchranných, lokalizačných a likvidačných prác pri vzniku ozbrojených konfliktov je uvedený v prílohe č. 3 tejto vyhlášky.

§ 4**Sily a prostriedky na vykonávanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác**

(1) Sily a prostriedky na vykonávanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác tvoria

- a) vlastné sily a prostriedky civilnej ochrany,
- b) sily a prostriedky štátnych orgánov,
- c) riadiace orgány (ďalej len „štáby“) a odborné jednotky civilnej ochrany (ďalej len „odborné jednotky“) objektov a obcí,⁴⁾
- d) technické, poruchové a obnovovacie jednotky objektov,
- e) odborné skupiny v pôsobnosti rezortu pôdohospodárstva,
- f) verejnoprávne inštitúcie s humanitným poslaním,⁵⁾ právnické osoby a fyzické osoby poskytujúce záchranné služby.

(2) Vlastnými silami a prostriedkami civilnej ochrany sú vojenské záchranné útvary.⁶⁾ O ich použití rozhoduje Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“).

(3) Silami a prostriedkami štátnych orgánov sú

- a) Zbor požiarnej ochrany,
- b) Policajný zbor,
- c) Železničná polícia,
- d) Zbor ozbrojenej ochrany letísk,
- e) Armáda Slovenskej republiky,
- f) Železničné vojsko,
- g) Záchranná a dopravná zdravotnícka služba.

(4) Sily a prostriedky štátnych orgánov uvedené v odseku 3 vykonávajú záchranné, lokalizačné a likvidačné práce a iné činnosti v súlade s osobitnými predpismi.⁷⁾

(5) Štáby a odborné jednotky objektov a obcí vykonávajú záchranné, lokalizačné a likvidačné práce podľa § 5 a 6.

(6) Obce môžu na vykonávanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác použiť so súhlasom okresného úradu aj časť jednotiek civilnej ochrany pre potrebu územia z objektov, ktoré sa nachádzajú na území obce.

(7) Technickými, poruchovými a obnovovacími jednotkami objektov sú odborné skupiny zamestnancov z objektov zabezpečujúce energetické, plynárenské, spojovacie, vodotechnické, kanalizačné, parovodné, produktovodné a iné technické činnosti využiteľné na komplexné zabezpečovanie a vykonávanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác.

(8) Odbornými skupinami v pôsobnosti rezortu pôdohospodárstva sú skupiny odborných zamestnancov, ktoré sa vytvárajú po vzniku mimoriadnej udalosti. Sú určené na uskutočňovanie základných opatrení na vodohospodárskych dielach, na núdzové zásobovanie vodou, na zabezpečovanie veterinárnej a asanačnej činnosti, na ochranu poľnohospodárskej a potravinárskej výroby a podobne.

(9) Verejnoprávne inštitúcie s humanitným poslaním, právnické osoby a fyzické osoby poskytujúce záchranné služby alebo iné špeciálne činnosti sa podieľajú najmä na záchranných prácach spojených so záchranou životov a zdravia postihnutých osôb v súlade s príkazom osoby uvedenej v § 10 ods. 1. Môžu sa podieľať aj na riešení otázok materiálneho, technického a zdravotníckeho zabezpečenia.

(10) Postupnosť činnosti síl a prostriedkov je závislá najmä od druhu, rozsahu a času vzniku mimoriadnej udalosti a určuje sa príkazom osoby uvedenej v § 10 ods. 1 s cieľom vykonať predovšetkým záchranné práce.

(11) Pri vykonávaní záchranných, lokalizačných a likvidačných prác je potrebné postupovať tak, aby sa čo najmenej zasahovalo do práv a chránených záujmov vlastníka, správcu alebo nájomcu nehnuteľnosti a aby nevznikli škody, ktorým možno zabrániť.

Činnosť štábov a odborných jednotiek objektov a obcí a ostatných síl a prostriedkov

§ 5

Štáb^{a)} plní najmä tieto úlohy:

- a) sleduje, zhromažďuje a vyhodnocuje správy o vzniknutej mimoriadnej situácii,
- b) zabezpečuje vyznenie a varovanie obyvateľstva pri zmene situácie počas vykonávania záchranných, lokalizačných a likvidačných prác,
- c) organizuje opatrenia na zabezpečenie ochrany obyvateľstva,
- d) pripravuje návrhy a spracúva príkazy na vykonanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác,
- e) organizuje a riadi činnosť odborných jednotiek,
- f) organizuje súčinnosť odborných jednotiek s ostatnými silami a prostriedkami,
- g) organizuje a riadi materiálne, technické a zdravotnícke zabezpečenie,
- h) kontroluje plnenie určených úloh a poskytuje pomoc odborným jednotkám a ostatným silám a prostriedkom pri vykonávaní záchranných, lokalizačných a likvidačných prác,
- i) spracúva a predkladá správy a hlásenia podľa § 14.

§ 6

Odborné jednotky^{a)} vykonávajú záchranné, lokalizačné a likvidačné práce a plnia opatrenia na ochranu obyvateľstva a materiálnych hodnôt v prípade vzniku mimoriadnej udalosti, pričom

- a) prieskumné jednotky vykonávajú bezprostredne po vzniku mimoriadnej udalosti všeobecný pozemný a špeciálny prieskum. Sú vybavené technickými a ochrannými prostriedkami na prácu v zamorenom území. Plnia najmä tieto úlohy:
1. zisťujú čas vzniku, druh a rozsah mimoriadnej udalosti,
 2. zisťujú stupeň zamorenia vzduchu, terénu, vody a stavieb rádioaktívnymi látkami alebo koncentrácie nebezpečných škodlivín,
 3. zisťujú smer a rýchlosť prízemného vetra a ďalšie klimatické podmienky,
 4. vyznačujú hranice zamoreného územia,
 5. určujú miesta na sústredenie väčšieho počtu postihnutých osôb,
 6. zisťujú stav pozemných komunikácií a ich použiteľnosť na presuny,
 7. určujú charakter a rozsah požiarov,
 8. určujú charakter a rozsah rozrušenia budov, rozvodných sietí a cestných stavieb,
- b) jednotky požiarnej ochrany lokalizujú a likvidujú vzniknuté požiare a vytvárajú predpoklady na činnosť ďalších síl a prostriedkov v priestore vzniku mimoriadnej udalosti. V súčinnosti s vyslobodzovacími a ostatnými odbornými jednotkami plnia najmä tieto úlohy:
1. vyhľadávajú postihnuté osoby, poskytujú im prvú pomoc a zabezpečujú ich odsun,
 2. vytvárajú vodné ulice, clony a steny na zabezpečenie podmienok na vynášanie alebo vyvádzanie postihnutých osôb z miesta požiaru alebo zamoreného priestoru,
 3. vytvárajú podmienky na nasadenie jednotiek špeciálnej očisty, umožňujú špeciálnym záchranným jednotkám a skupinám aj technickým, poruchovým a obnovovacím jednotkám objektov prístup do miest úniku nebezpečných škodlivých látok na vykonanie potrebných technických opatrení,
 4. vyslobodzujú a zachraňujú postihnuté osoby, domáce zvieratá a majetok pri povodniach,
- c) vyslobodzovacie jednotky sa nasadzujú spravidla s požiarными jednotkami do miest, kde je sústredených najviac postihnutých osôb. Plnia najmä tieto úlohy:
1. vyhľadávajú zavalené osoby, vytvárajú k nim priechody, vyslobodzujú ich a vykonávajú bezpečnostné opatrenia tak, aby sa situácia postihnutých nezhoršovala,
 2. zabezpečujú postihnutým prívod vzduchu, prípadne dodávku vody a potravín,
 3. vytvárajú spoločne s technickými, poruchovými a obnovovacimi jednotkami priechody a prejazdy pre činnosť nasadzovaných síl a prostriedkov i pre odsun postihnutých osôb,
 4. vykonávajú technické opatrenia na zamedzenie vzniku následných škôd, ako napríklad strhávanie alebo spevňovanie častí budov, ktoré ohrozujú nasadené jednotky aj postihnuté osoby,
 5. podieľajú sa na záchrane postihnutých a ohrozených osôb pri povodniach a vykonávajú v súčinnosti s požiarными jednotkami, jednotkami vojenských záchranných útvarov, vyčlenenými jednotkami Armády Slovenskej republiky aj s ostatnými silami a prostriedkami technické opatrenia na usmernenie vodného toku, na rýchly odvod vody zo zaplaveného územia a podobne,
- d) záchranné jednotky vykonávajú všetky činnosti spojené so záchrannými, lokalizačnými a likvidačnými prácami v objektoch, v ktorých nie sú vytvorené iné odborné jednotky,
- e) jednotky špeciálnej očisty terénu plnia najmä tieto úlohy:
1. odmorujú, prípadne dezaktivujú prísunové a odsunové cesty, pracovné plochy, budovy a terény s dôrazom na priestory, v ktorých sú sústredené postihnuté osoby, a na priestory činnosti nasadených jednotiek,
 2. zriaďujú v blízkosti zamoreného územia pri odsunových pozemných komunikáciách miesta špeciálnej očisty, stále umyvárne na vykonanie hygienickej očisty osôb a stanice civilnej ochrany na odmorovanie dopravných prostriedkov,
- f) zdravotnícke jednotky plnia najmä tieto úlohy:

1. vyhľadávajú postihnutých, poskytujú raneným prvú pomoc a zabezpečujú ich odsun do stredísk, v ktorých sa im poskytuje odborná lekárska pomoc; pri mimoriadnej udalosti spojenej s únikom rádioaktívnych látok vykonávajú činnosť až po poklese stupňa zamorenia na bezpečnú úroveň,
 2. vytvárajú v priestore, v ktorom to dovoľuje pozemná situácia a terénne podmienky, dočasné zhromaždisko postihnutých,
 3. sústreďujú ranených v súčinnosti s vyslobodzovacími a požiarnymi jednotkami,
 4. odsunujú postihnuté osoby do zdravotníckeho zariadenia alebo rozvinutého oddielu lekárskej pomoci, v ktorom sa im poskytuje lekárska pomoc,
- g) poriadkové jednotky udržiavajú verejný poriadok a bezpečnosť a zabezpečujú nerušený priebeh záchranných, lokalizačných a likvidačných prác. Plnia najmä tieto úlohy:
1. zabráňujú vstupu nepovolaných osôb do priestoru vykonávania záchranných, lokalizačných a likvidačných prác alebo do priestoru, z ktorého bola vykonaná evakuácia,
 2. zabráňujú odchodu osôb z priestoru, v ktorom bol vyhlásený zvláštny režim života, napríklad karanténa a podobne,
 3. riadia dopravu,
 4. regulujú odsun osôb do určených priestorov,
 5. zabezpečujú hliadkovou činnosťou verejný poriadok a bezpečnosť osôb a majetku na postihnutom území aj v evakuovanom priestore,
 6. vykonávajú v súčinnosti s Policajným zborom identifikáciu usmrtených osôb,
- h) spojovacie jednotky zabezpečujú spojenie na nepretržité riadenie činnosti a organizovanie súčinnosti medzi nasadenými silami a prostriedkami pri záchranných, lokalizačných a likvidačných prácach,
- ch) zásobovacie jednotky zabezpečujú potrebný materiál pre nasadené sily a prostriedky aj pre postihnuté obyvateľstvo. Plnia najmä tieto úlohy:
1. zabezpečujú prípravu stravy vo vývarovniach a jej výdaj v miestach výdaja stravy v blízkosti činnosti nasadených síl a prostriedkov,
 2. zásobujú pohonnými látkami a náhradnými dielcami podľa požiadaviek, spravidla dovozom k agregátu, pracovnému alebo dopravnému prostriedku,
 3. zabezpečujú v súčinnosti s humanitnými organizáciami dočasné minimálne stravovanie, minimálnu dávku pitnej vody a poskytovanie základných potrieb postihnutým osobám v medziach podmienok na prežitie,
 4. zásobujú osobnými ochrannými prostriedkami a odevmi nevyhnutnými na pracovné výkony v ohrození,
- i) jednotky na obsluhu a činnosť zariadení civilnej ochrany plnia najmä tieto úlohy:
1. miesto civilnej ochrany na špeciálnu očistu zabezpečuje odstránenie škodlivého zamorenia z povrchu osôb, materiálu a techniky tak, aby nebolo ohrozené zdravie a životy osôb, a ďalej vykonáva činnosť v kontrolnom a roztrieďovacom stanovišti, na ploche hygienickej očisty osôb, na ploche špeciálnej očisty odevov, na ploche špeciálnej očisty vozidiel, na ploche špeciálnej očisty drobnej techniky a náradia, na ploche odloženia zamoreného materiálu a v zhromaždisku osôb, techniky a materiálu,
 2. stanica civilnej ochrany na odmorovanie odevov zabezpečuje odstránenie chemických, biologických a rádioaktívnych látok z odevov osôb zo zamorených priestorov. Odmorovanie odevov možno vykonať suchým alebo mokrým spôsobom v závislosti od druhu zamorenia a technologického vybavenia zariadenia,
 3. stanica civilnej ochrany na odmorovanie dopravných prostriedkov zabezpečuje odstránenie chemických, rádioaktívnych a biologických látok z dopravných prostriedkov, materiálu a techniky použitej na záchranné, lokalizačné a likvidačné práce v priestoroch zamorených nebezpečnými škodlivými látkami. Činnosť sa vykonáva na vytvorenom pracovisku hrubej očisty a na pracovisku špeciálnej očisty,

4. plniaca základňa civilnej ochrany zabezpečuje skladovanie, prípravu, balenie a podľa možností rozvoz chemických látok vhodných na odmorovanie, dezaktiváciu, dezinfekciu, dezinfekciu a deratizáciu osôb, materiálu, techniky, objektov, plôch a územia,
5. stála umyváreň civilnej ochrany zabezpečuje vykonanie hygienickej očisty osôb po ich zamorení chemickými, rádioaktívnymi a biologickými látkami vo vybudovaných alebo prispôbených zariadeniach objektov.

§ 7

Technické, poruchové a obnovovacie jednotky objektov plnia úlohy v súčinnosti s ostatnými silami a prostriedkami, najmä

- a) zabráňujú vzniku druhotných účinkov a zaisťujú bezpečnosť nasadených síl a prostriedkov odstavením prevádzky a následnou obnovou rozvodných sietí,
- b) zabezpečujú núdzové zásobovanie vodou a energiou na záchranné, lokalizačné a likvidačné práce,
- c) vykonávajú s podporou požiarnych jednotiek technické opatrenia na poškodených technologických, prepravných a skladovacích zariadeniach zabráňujúce ďalšiemu unikaniu nebezpečných škodlivín, ako je utesnenie poškodených obalov, nádrží, výmena, prípadne oprava poškodených uzáverov, prečerpanie nebezpečných škodlivín do nepoškodených obalov, odstránenie poškodených obalov, nádrží alebo cisterien z obývaných častí a podobne.

§ 8

Odborné skupiny v pôsobnosti rezortu pôdohospodárstva plnia najmä tieto úlohy:

- a) zabezpečujú ochranu vody, potravín, krmív, pôdy a lesov,
- b) poskytujú veterinárnu pomoc postihnutým zvieratám s dôrazom na plemenné zvieratá a následne na ďalšie druhy domácich zvierat, podľa možností ich vyvážajú z postihnutého alebo ohrozeného priestoru,
- c) vyhľadávajú zranené alebo inak postihnuté zvieratá, ktoré usmrcujú na určených miestach,
- d) vyhľadávajú a likvidujú postihnuté a uhynuté domáce a divé zvieratá na mieste alebo vo veterinárnom asanačnom zariadení.

§ 9

Verejnoprávne inštitúcie s humanitným poslaním, právnické osoby a fyzické osoby poskytujúce záchrannárske služby plnia najmä tieto úlohy:

- a) poskytujú odbornú pomoc pri záchranných, lokalizačných a likvidačných prácach v horách, v jaskyniach, vo vode a pod vodou, v lavínach a podobne s použitím špeciálnej techniky a materiálu,
- b) poskytujú podľa svojich možností zdravotnú a sociálnu starostlivosť, potrebnú materiálnu, duchovnú, finančnú a inú pomoc postihnutým osobám.

Riadenie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác

§ 10

(1) Záchranné, lokalizačné a likvidačné práce pri mimoriadnej udalosti riadi

- a) právnická osoba a fyzická osoba vo svojom objekte,
- b) starosta obce na území obce, ak účinky mimoriadnej udalosti presiahnu pôsobnosť právnickej osoby alebo fyzickej osoby,
- c) prednosta okresného úradu,⁹⁾ ak účinky mimoriadnej udalosti presiahnu územie obce alebo ak osoby uvedené v písmenách a) a b) nie sú schopné zvládnuť rozsah mimoriadnej udalosti,
- d) minister vnútra, ak účinky mimoriadnej udalosti presiahnu územie jedného okresu.

(2) Právnická osoba a fyzická osoba, starosta obce, prednosta okresného úradu, minister vnútra prostredníctvom vytvoreného štábu,¹⁰⁾ komisie,¹¹⁾ iného orgánu určeného na riadenie činnosti alebo aj osobne riadi, organizuje, zabezpečuje záchranné, lokalizačné a likvidačné práce a kontroluje správnosť a úplnosť ich vykonávania.

(3) Osoba uvedená v odseku 1 ukladá úlohy a vydáva ústne alebo písomné príkazy na vykonanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác vedúcim štátnych orgánov, starostom obcí, štatutárnym orgánom právnických osôb, zamestnancom aj jednotlivým občanom a kontroluje ich plnenie.

(4) Pred vydaním príkazu na vykonanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác osoba uvedená v odseku 1 zhodnotí situáciu po vzniku mimoriadnej udalosti, najmä posúdi jej rozsah a následky na zdravie a životy osôb, rozsah materiálnych a finančných škôd a celkové narušenie života na postihnutom území. Od členov štábu, komisie alebo iného orgánu môže prijímať informácie, prepočty a podklady potrebné na vykonanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác.

(5) Starosta obce, prednosta okresného úradu a minister vnútra si môžu na poskytovanie informácií vo svojej pôsobnosti prizvať v čase prípravy a riadenia záchranných, lokalizačných a likvidačných prác vopred určených, odborne spôsobilých zamestnancov určených právnických osôb a fyzických osôb.¹²⁾

(6) Odbornou spôsobilosťou zamestnancov určených právnických osôb a fyzických osôb podľa odseku 5 sa na účely tejto vyhlášky rozumie osobná pripravenosť a schopnosť navrhovať opatrenia, riešiť, zabezpečovať a plniť úlohy pri príprave a riadení záchranných, lokalizačných a likvidačných prác.

§ 11

(1) Príkaz na vykonanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác spravidla obsahuje

- a) stručnú charakteristiku vzniknutej mimoriadnej udalosti, jej následky a predpokladaný vývoj,
- b) hlavné úlohy pri záchranných prácach, lokalizácii a likvidácii následkov mimoriadnej udalosti,
- c) úlohy síl a použitie prostriedkov určených na vykonanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác a úlohy na zabezpečenie ich súčinnosti najmä v spôsobe plnenia úloh v konkrétnej situácii, v určení poradia prác a postupu činnosti, vo vymedzení časového a priestorového plnenia spoločných úloh,
- d) termíny splnenia hlavných úloh,
- e) úlohy na materiálne, technické a finančné zabezpečenie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác,
- f) spôsob spojenia a odovzdávania správ, hlásení a informácií,
- g) určenie a miesto zodpovedného orgánu na riadenie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác.

(2) Osoba uvedená v § 10 ods. 1 rozhoduje a riadi záchranné, lokalizačné a likvidačné práce na základe skutočnej situácie a jej predpokladaného vývoja graficky vyjadrené spravidla na mape, na pláne, na mapových podkladoch počítača alebo, ak to situácia umožňuje, priamo v teréne v blízkosti priestoru vzniku mimoriadnej udalosti.

§ 12

(1) Na riadenie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác osoba uvedená v § 10 ods. 1 zriaďuje hlavné miesto riadenia a záložné miesto riadenia.

(2) Ako hlavné miesto riadenia sa využíva vhodný priestor pracoviska upravený na umiestnenie a činnosť osoby uvedenej v § 10 ods. 1 a ňou zriadeného štábu, komisie alebo iného orgánu určeného na riadenie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác dovtedy, kým to dovoľí vývoj mimoriadnej situácie.

(3) Ak situácia neumožňuje riadiť záchranné, lokalizačné a likvidačné práce z hlavného miesta riadenia, na základe príkazu osoby uvedenej v § 10 ods. 1 sa zaujme záložné miesto riadenia. Ako záložné miesto riadenia sa spravidla využíva chránené pracovisko civilnej ochrany alebo iný vhodný priestor.

(4) Štáby zriadené pre potrebu územia¹³⁾ na základe analýzy možnosti vzniku mimoriadnej udalosti na území okresu organizujú záchranné, lokalizačné a likvidačné práce z priestorov alebo miest, v ktorých sú na to vhodné podmienky.

§ 13

(1) Na zabezpečenie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác sa spracúva a vedie dokumentácia. Dokumentácia sa vedie písomne, graficky na mapách alebo plánoch alebo sa zaznamenáva na záznamové nosiče. Člení sa na

- a) dokumenty riadenia,
- b) výkazové a informačné dokumenty,
- c) pomocné dokumenty.

(2) Dokumenty riadenia sú spracované úlohy a príkazy, mapy, plány, schémy a podobne.

(3) Výkazové a informačné dokumenty sú správy, hlásenia, výkazy, denník záznamov správ a hlásení a podobne.

(4) Pomocné dokumenty sú záznamy výpočtov, prehľady, tabuľky, záznamové a evidenčné pomôcky, tlačivá a podobne.

(5) Osoba uvedená v § 10 ods. 1 zabezpečuje evidenciu a uloženie spracovaných dokumentov riadenia, výkazových a informačných dokumentov. Po skončení záchranných, lokalizačných a likvidačných prác robí výber dokumentácie na jej uloženie do archívu.

(6) Každá osoba uvedená v § 10 ods. 1 pri riadení a zabezpečovaní záchranných, lokalizačných a likvidačných prác vedie ako súčasť dokumentácie denník záznamov správ a hlásení. Do denníka záznamov správ a hlásení sa postupne zapisujú úlohy a príkazy, opatrenia a informácie riadiacich, spolupracujúcich a kontrolných orgánov týkajúce sa najmä usmerňovania záchranných, lokalizačných a likvidačných prác, ich priebehu a výsledku.

§ 14

Správy a hlásenia

(1) Správy a hlásenia slúžia ako podklady na spracovanie, vyhodnocovanie a poskytovanie informácií potrebných na rýchle a kvalitné rozhodovanie a riadenie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác.

(2) Správy o stave a priebehu záchranných, lokalizačných a likvidačných prác ako súhrnné správy predkladá denne so stavom k 6.00 hod. a k 18.00 hod., pričom

- a) obec a objekt okresnému úradu do 7.00 hod. a do 19.00 hod.,
- b) okresný úrad ministerstvu vnútra do 8.00 hod. a do 20.00 hod.,
- c) ministerstvo vnútra vláde Slovenskej republiky do 9.00 hod. a do 21.00 hod.

(3) Hlásenia o záchranných, lokalizačných a likvidačných prácach sa členia na

- a) terminované hlásenia, ktoré sa predkladajú v čase a obsahu určených v príkaze osoby uvedenej v § 10 ods. 1,
- b) mimoriadne hlásenia, ktoré sa predkladajú ihneď bez ohľadu na ich predchádzajúce vyžiadanie ako prvotná informácia o zistení vzniku mimoriadnej udalosti, o spresnení rozsahu, o následkoch a vývoji mimoriadnej udalosti, o začatí alebo skončení záchranných, lokalizačných a likvidačných prác a o okolnostiach narušujúcich ich priebeh.

§ 15

Opatrenia na zabezpečenie činnosti

(1) Opatrenia na zabezpečenie činnosti síl a prostriedkov vykonávajúcich záchranné, lokalizačné a likvidačné práce vyžadujú najmä

- a) zásobovanie pitnou vodou a potravinami,
- b) dodávku elektrickej energie potrebnej na osvetlenie a činnosť pracovísk, pohon agregátov a podobne,
- c) zásobovanie pohonnými látkami a náhradnými dielcami pre motorové vozidlá a ostatné agregáty,
- d) dodávky všetkého potrebného materiálu na zabezpečenie činnosti jednotiek, ako aj vybraného materiálu a prostriedkov na prežitie postihnutých osôb,
- e) finančné zabezpečenie.

(2) Opatrenia na zabezpečenie činnosti pri záchranných, lokalizačných a likvidačných prácach riadi osoba uvedená v § 10 ods. 1 prostredníctvom vytvorených orgánov, štábov alebo komisií.

(3) V prípade vzniku mimoriadnej udalosti s obzvlášť rozsiahlymi následkami na životoch, zdraví a majetku s použitím nadmerného množstva materiálu, techniky a surovín na zabezpečenie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác možno so súhlasom vlády Slovenskej republiky využiť aj časť štátnych hmotných rezerv.¹⁴⁾

(4) Finančné zabezpečenie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác sa uhrádza zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtu ministerstva vnútra.¹⁵⁾

§ 16

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. septembrom 1995.¹⁶⁾

Ludovít Hudek v. r.

Príloha č. 1
vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 173/1995 Z. z.

**KLASIFIKÁCIA JEDNOTLIVÝCH MIMORIADNYCH UDALOSTÍ A ROZSAH ZÁCHRANNÝCH,
LOKALIZAČNÝCH A LIKVIDAČNÝCH PRÁČ**

A. Pri vzniku živeľnej pohromy

1. Živeľné pohromy sú najmä
 - 1.1 povodne a záplavy,
 - 1.2 prietrže mračien a krupobitia,
 - 1.3 požiare,
 - 1.4 víchrice,
 - 1.5 zosuvy pôdy,
 - 1.6 snehové kalamity a lavíny,
 - 1.7 rozsiahle námrazy,
 - 1.8 zemetrasenia.
2. Územie postihnuté účinkami živeľnej pohromy je charakterizované
 - 2.1 postihnutím veľkého počtu osôb, ktoré sú bez prístrešia a základných životných potrieb, šokované, zranené alebo usmrtené,
 - 2.2 zničením a narušením budov, priemyselných objektov, mostov a narušením dopravy,
 - 2.3 miestnymi a plošnými závalmi ulíc, poškodením pozemných komunikácií,
 - 2.4 poškodením rozvodných sietí a ich zariadení,
 - 2.5 vznikom požiarov,
 - 2.6 zatopením objektov a zaplavením rozsiahlych území,
 - 2.7 postihnutím veľkého počtu zvierat, zničením a narušením porastov, lesov a pôdy,
 - 2.8 vznikom infekčných ochorení,
 - 2.9 celkovým narušením života, životného prostredia a obmedzením výroby.
3. Záchranné, lokalizačné a likvidačné práce pri živeľnej pohrome sa vykonávajú v danej oblasti s dôrazom
 - 3.1 na vyzrozumenie orgánov a organizácií a varovanie obyvateľstva na ohrozenom území,
 - 3.2 na prieskum pozemnej situácie a najmä na zistenie následkov a rozsahu živeľnej pohromy, určenie miest na sústreďenie väčšieho počtu postihnutých osôb, charakter a rozsah rozrušenia budov a rozvodných sietí,
 - 3.3 na lokalizáciu a likvidáciu požiarov, ktoré ohrozujú postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
 - 3.4 na odpojenie poškodených rozvodných sietí a zariadení ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené jednotky,
 - 3.5 na vyslobodenie postihnutých z trosiek zničených a rozrušených budov, vrakov dopravných prostriedkov, úkrytov a podobne,
 - 3.6 na vyslobodenie postihnutých zo zatopených objektov, zaplavených priestorov a z horiacich budov,
 - 3.7 na poskytnutie prvej pomoci a lekárskej pomoci vrátane odsunu ranených do zdravotníckych zariadení,
 - 3.8 na evakuáciu osôb, domácich zvierat, prípadne vecí z postihnutého územia,
 - 3.9 na uzatvorenie postihnutého územia,
 - 3.10 na vyhľadávanie, identifikáciu, odsun a pochovávanie usmrtených osôb,

- 3.11 na likvidáciu postihnutých a uhynutých zvierat,
 - 3.12 na všestranné materiálne a technické zabezpečenie nasadených síl a prostriedkov,
 - 3.13 na núdzové ubytovanie a zásobovanie postihnutého obyvateľstva.
- B. Pri vzniku technologickej havárie alebo katastrofy
- 1. Technologické havárie sú najmä
 - 1.1 výbuchy a požiare,
 - 1.2 úniky chemických alebo rádioaktívnych látok, ropných produktov a iných škodlivín s následným zamorením územia, ovzdušia, vodných tokov, zdrojov pitnej vody, podzemných vôd a podobne,
 - 1.3 poškodenie vedení rozvodných sietí, ich zariadení a diaľkovodov.
 - 2. Katastrofy sú najmä
 - 2.1 veľké letecké, železničné, lodné a cestné nehody spojené s požiarimi, prípadne s únikom nebezpečných škodlivín,
 - 2.2 veľké havárie jadrovoenergetických zariadení,
 - 2.3 rozrušenie vodohospodárskych diel a podobne.
 - 3. Územie postihnuté účinkami technologickej havárie a katastrofy je charakterizované
 - 3.1 postihnutím a ohrozením osôb, ovzdušia, zvierat, terénu, vody a potravín,
 - 3.2 vznikom infekčných ochorení,
 - 3.3 celkovým narušením chodu života, výroby a životného prostredia.
 - 4. Na záchranné, lokalizačné a likvidačné práce pri technologickej havárii alebo katastrofe sa používajú predovšetkým jednotky vybavené materiálnymi, technickými a technologickými prostriedkami, ktoré sú schopné plniť úlohy aj na zamorenom území.
 - 5. Záchranné, lokalizačné a likvidačné práce pri technologickej havárii alebo katastrofe sa vykonávajú v tomto rozsahu:
 - 5.1 varovanie a odsun osôb z ohrozeného územia,
 - 5.2 všeobecný a špeciálny prieskum s dôrazom na zistenie následkov mimoriadnej udalosti, úrovne radiácie, prítomnosti a koncentrácie nebezpečných škodlivých látok v ovzduší, vo vode, v pôde a zistenie meteosituácie,
 - 5.3 technické opatrenia na zamedzenie ďalšieho unikania škodlivých látok,
 - 5.4 vyhľadávanie postihnutých osôb v ohrozenom alebo zamorenom priestore, poskytovanie prvej pomoci, lekárskej pomoci vrátane podania rádioprotektívnych látok ožiareným osobám a ich odsun mimo ohrozeného alebo zamoreného územia,
 - 5.5 uzatvorenie postihnutého územia po vykonanej evakuácii,
 - 5.6 hygienická očista odsunovaných osôb,
 - 5.7 dezaktivácia alebo odmorenie prísunových a odsunových ciest, pracovných plôch, techniky a v ďalšom poradí aj terénu a budov na zamorenom území,
 - 5.8 vyhľadávanie, identifikácia a pochovávanie usmrtených osôb,
 - 5.9 likvidácia uhynutých domácich zvierat,
 - 5.10 všestranné materiálne a technické zabezpečenie nasadených síl a prostriedkov,
 - 5.11 zabezpečenie núdzového zásobovania a ubytovania postihnutých osôb.

Príloha č. 2
vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 173/1995 Z. z.

**SÚBORY ČINNOSTÍ JEDNOTLIVÝCH ETÁP ZÁCHRANNÝCH, LOKALIZAČNÝCH A
LIKVIDAČNÝCH PRÁČ**

1. Do súboru činností záchranných prác patrí najmä
 - 1.1 včasné varovanie osôb ohrozených mimoriadnou udalosťou,
 - 1.2 vykonanie prieskumu na postihnutom území, ktorého cieľom je vyhľadať postihnuté osoby, vyznačiť zamorené a životunebezpečné úseky pre nasadené sily,
 - 1.3 vyslobodzovanie postihnutých osôb z trosiek zničených a narušených budov, vrakov dopravných prostriedkov, úkrytov, zo zaplavených priestorov a z horiacich budov,
 - 1.4 prívod vzduchu osobám v zavalených priestoroch a úkrytoch,
 - 1.5 nasadenie prostriedkov individuálnej ochrany osobám v zamorenom priestore a ich odsun z tohto priestoru,
 - 1.6 poskytnutie zdravotníckej pomoci vrátane odsunu postihnutých do zdravotníckych zariadení,
 - 1.7 lokalizácia a likvidácia požiarov ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
 - 1.8 kontrola zamorenia územia, ovzdušia a budov, kontrola zamorenia a ožiarenia osôb,
 - 1.9 špeciálna očista postihnutých osôb,
 - 1.10 odmorovanie, dezaktivácia, dezinfekcia, dezinsekcia a deratizácia územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov,
 - 1.11 uzatvorenie postihnutého územia,
 - 1.12 ochrana postihnutých osôb a nasadených síl a prostriedkov pred nepriaznivými poveternostnými vplyvmi a následkami mimoriadnej udalosti,
 - 1.13 odsun nezranených osôb z postihnutého územia,
 - 1.14 núdzové zásobovanie a ubytovanie osôb, ktoré sú následkom mimoriadnej udalosti bez základných životných potrieb,
 - 1.15 poskytnutie veterinárnej pomoci postihnutým a ohrozeným domácim zvieratám a vykonanie veterinárnej očisty.
2. Do súboru činností lokalizačných prác patrí najmä
 - 2.1 odpojenie poškodených rozvodných sietí a zariadení ohrozujúcich postihnuté osoby, nasadené sily a prostriedky alebo aj majetok,
 - 2.2 vytváranie vodných clôn a vodných ulíc,
 - 2.3 pozorovanie postihnutého územia a kontrolné merania,
 - 2.4 lokalizovanie všetkých požiarov,
 - 2.5 spevňovanie alebo strhávanie poškodených stavieb, budov a konštrukcií ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
 - 2.6 uvoľňovanie zahataných vodných tokov a splavov,
 - 2.7 uvoľňovanie určených cestných komunikácií a železničných tratí, vytvorenie priechodov a prejazdov,
 - 2.8 čerpanie a vypúšťanie vody zo zaplavených častí budov a územia, kde sa vykonávajú záchranné práce,
 - 2.9 zachytávanie ropných produktov na vodných tokoch a plochách.
3. Do súboru činností likvidačných prác patrí najmä
 - 3.1 likvidácia všetkých požiarov,

- 3.2 uvoľňovanie dôležitých pozemných komunikácií a železničných tratí vrátane spevňovania narušených mostov, vytvorenie brodov a obchádzok,
- 3.3 odstraňovanie porúch na rozvodných sieťach a zariadeniach,
- 3.4 identifikácia, odsun a pochovávanie usmrtených osôb,
- 3.5 ošetrovanie a usmrcovanie postihnutých zvierat a ekologická likvidácia postihnutých a uhynutých zvierat,
- 3.6 odmorovanie, dezaktivácia, dezinfekcia, dezinfekcia a deratizácia územia, budov, dopravných prostriedkov, techniky a odevov,
- 3.7 zneškodňovanie a odstraňovanie nevybuchnutých ničivých prostriedkov po ozbrojenom konflikte,
- 3.8 asanovanie alebo zabezpečovanie poškodených stavieb, budov a konštrukcií proti zrúteniu,
- 3.9 odstraňovanie naplavenín po záplavách a po rozrušení vodohospodárskych diel,
- 3.10 uskladňovanie, odsun a likvidácia kontaminovaného materiálu a asanácia zvyškov nebezpečných škodlivín.

Príloha č. 3
vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 173/1995 Z. z.

**ROZSAH ZÁCHRANNÝCH, LOKALIZAČNÝCH A LIKVIDAČNÝCH PRÁC PRI VZNIKU
OZBROJENÝCH KONFLIKTOV**

1. Úlohy spojené s organizovaním, riadením a vykonávaním záchranných, lokalizačných a likvidačných prác¹⁾ plní civilná ochrana aj počas vyhlásenia brannej pohotovosti štátu.²⁾
2. Priestor napadnutia pri ozbrojených konfliktoch (ďalej len „priestor napadnutia“) je územie charakterizované obývanými miestami, priemyselnými, hospodárskymi, vojenskými a inými objektmi, postihnuté účinkami rôznych druhov zbraní a prostriedkov ničenia.
3. V závislosti od druhu použitej zbrane alebo prostriedku môže vzniknúť priestor napadnutia
 - 3.1 konvenčnými zbraňami,
 - 3.2 chemickými zbraňami,
 - 3.3 biologickými prostriedkami,
 - 3.4 jadrovými zbraňami,
 - 3.5 neutrónovými zbraňami.
4. Priestor napadnutia je charakterizovaný
 - 4.1 hromadným zasiahnutím osôb (ranení, šokovaní, bez prístrešia, mŕtvi),
 - 4.2 hromadným zasiahnutím domácich zvierat (ranené, uhynuté),
 - 4.3 rozrušením obytných budov, hospodárskych, priemyselných a vojenských objektov,
 - 4.4 rozrušením, poškodením a zavalením chránených pracovísk a úkrytov civilnej ochrany,
 - 4.5 závalmi ulíc, poškodením komunikácií a celkovým narušením dopravy,
 - 4.6 požiarom všetkého druhu,
 - 4.7 poškodením rozvodných sietí,
 - 4.8 zamorením terénu, pozemných komunikácií, stavieb, potravín, zdrojov vody a ovzdušia,
 - 4.9 rozšírením infekčných chorôb,
 - 4.10 rádioaktívnym zamorením osôb, zvierat, techniky a podobne,
 - 4.11 celkovým narušením života, výroby a životného prostredia.
5. Vykonávanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác v priestore napadnutia vyžaduje nasadenie všetkých použiteľných síl a prostriedkov a využitie hospodárskeho aj zásobovacieho potenciálu územia.
6. Poradie a spôsob nasadenia jednotiek do priestoru napadnutia sú ovplyvňované druhom priestoru napadnutia a charakterom ničivých účinkov použitej zbrane. Činnosť síl a prostriedkov je obdobná ako pri vykonávaní záchranných, lokalizačných a likvidačných prác v mieri pri vzniku mimoriadnej udalosti.
7. Záchranné, lokalizačné a likvidačné práce v priestore napadnutia sú zamerané najmä
 - 7.1 na včasné varovanie osôb ohrozených účinkami použitých zbraní a prostriedkov ničenia,
 - 7.2 na prieskum v priestore napadnutia s cieľom vyhľadať postihnuté osoby, vyznačiť zamorené a ohrozené úseky,
 - 7.3 na vyslobodzovanie postihnutých osôb z trosiek zničených a narušených budov, vrakov dopravných prostriedkov a ochranných stavieb civilnej ochrany,
 - 7.4 na vyslobodzovanie postihnutých osôb zo zatopených objektov, zaplavených priestorov a z horiacich budov,
 - 7.5 na poskytnutie prvej pomoci, lekárskej pomoci vrátane podania rádioprotektívnych látok ožiareným osobám a na odsun ranených do zdravotníckych zariadení,

-
- 7.6 na lokalizáciu a likvidáciu požiarov ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
 - 7.7 na kontrolu ožiarenia a zamorenia osôb, územia, ovzdušia a budov,
 - 7.8 na špeciálnu očistu postihnutých osôb,
 - 7.9 na odmorovanie, dezaktiváciu, dezinfekciu, dezinsekciu a deratizáciu územia a priestorov, dopravných prostriedkov a pozemných komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov,
 - 7.10 na uzatvorenie priestoru napadnutia,
 - 7.11 na odsun osôb z priestoru napadnutia,
 - 7.12 na práce a opatrenia na zamedzenie zrútenia poškodených budov ohrozujúcich život obyvateľov a nasadených síl a prostriedkov,
 - 7.13 na núdzové ubytovanie a zásobovanie postihnutého obyvateľstva,
 - 7.14 na vyhľadávanie, zhromažďovanie, identifikáciu a pochovávanie usmrtených osôb,
 - 7.15 na veterinárnu pomoc zasiahnutým domácim a hospodárskym zvieratám a na veterinárnu očistu,
 - 7.16 na likvidáciu uhynutých zvierat.

- 1) § 3 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva.
- 2) § 32 až 37 vyhlášky Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 83/1976 Zb. o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu v znení neskorších predpisov.
- 3) § 13 ods. 1 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.
- 4) § 2 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 27/1995 Z. z. o zabezpečovaní organizovania jednotiek civilnej ochrany.
- 5) § 11 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.
- 6) § 10 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.
- 7) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 251/1994 Z. z.
Zákon Slovenskej národnej rady č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane v znení neskorších predpisov. § 9 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.
- 8) § 2 ods. 1 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 27/1995 Z. z.
- 9) § 7 ods. 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy v znení neskorších predpisov.
- 10) § 5 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 27/1995 Z. z.
- 11) § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.
- 12) § 16 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.
- 13) § 2 ods. 2 písm. a) vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 27/1995 Z. z.
- 14) § 3 ods. 1 a § 5 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 82/1994 Z. z. o štátnych hmotných rezervách.
- 15) § 2 ods. 1 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 294/1994 Z. z. o financovaní civilnej ochrany z prostriedkov štátneho rozpočtu.
- 16) Týmto dňom stráca platnosť predpis Činnosť štábu Civilnej obrany ČSSR a štábov CO republík na miestach velenia (CO-2-2) vydaný Ministerstvom národnej obrany ČSSR v roku 1984 a predpis Činnosť štábov Civilnej obrany na miestach velenia (kraj, okres CO-2-6) vydaný Ministerstvom národnej obrany ČSSR v roku 1986.
- 1) § 6 ods. 1 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.
- 2) § 6 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.

